Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/454

10.3.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2025/454

(2025. gada 7. marts),

kas izklāsta noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 piemērojama attiecībā uz zinātniskas neatkarīgu ekspertu komisijas izveidi mākslīgā intelekta jomā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 13. jūnija Regulu (ES) 2024/1689, ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas (EK) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 un (ES) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, (ES) 2016/797 un (ES) 2020/1828 ([1]), īpaši tās 68. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Lai atbalstītu Regulā (ES) 2024/1689 paredzētās izpildes darbības un konsultētu un atbalstītu Eiropas Mākslīgā intelekta biroju ("MI birojs") tā uzdevumu izpildē, jāizveido neatkarīgu ekspertu komisija mākslīgā intelekta jomā ("zinātniskā komisija").

(2) Ekspertu komisijas locekļi jāieceļ uz objektīvu kritēriju pamata un pēc publiska uzaicinājuma izteikt ieinteresētību. Uzaicinājumā izteikt ieinteresētību iekļautajiem atlases kritērijiem jānodrošina, ka tiek atlasīti augsti kvalificēti daudzdisciplīnu un starpdisciplīnu eksperti ar pietiekamu jaunāko zinātnisko, sabiedriski tehnisko vai tehnisko speciālo zināšanu līmeni dažādos aspektos, kas saistīti ar mākslīgo intelektu ("MI"), MI ietekmi vai citādi attiecas uz Regulas (ES) 2024/1689 efektīvu izpildi, ieskaitot attiecīgā gadījumā lietpratību lietišķajās nozarēs, pamattiesībās un līdztiesībā, un ka viņi spēj rīkoties neatkarīgi un vispārības interesēs. Uzaicinājumā izteikt ieinteresētību jāapraksta pieteikšanās procedūra. Starp apliecinošiem dokumentiem var būt Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, kura ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, publiskās varas iestādes izdoti apstiprinājumi, kas apliecina kandidātu zinātnisko, sabiedriski tehnisko vai tehnisko kompetenci.

(3) Lai nodrošinātu efektīvu darbību, vienlaikus nodrošinot speciālo zināšanu daudzveidību, zinātniskajā komisijā ieceļamo ekspertu skaits nedrīkst pārsniegt 60 ekspertus, kā apspriests ar Eiropas Mākslīgā intelekta padomi ("padome"). Pamatojoties uz paredzamo darba slodzi un nepieciešamajām speciālajām zināšanām, katrā atsevišķā gadījumā un konsultējoties ar padomi, katram pilnvaru termiņam jāapzina zinātniskajā komisijā ieceļamo ekspertu skaits, kas jānorāda uzaicinājumā izteikt ieinteresētību. Komisija novērtēs maksimālo ekspertu skaitu, pamatojoties uz gūto pieredzi, un apsvērs tā pārskatīšanu iespējamas šīs regulas pārskatīšanas ietvaros.

(4) Jānosaka dažādu ekspertu komisiju atlases principi. Komisijai iespēju robežās jānodrošina dzimumu līdzsvars un taisnīga ģeogrāfiskā pārstāvība ekspertu atlasē. Lai panāktu taisnīgu ģeogrāfisko pārstāvību, jāieceļ vismaz viens katras Savienības dalībvalsts piederīgais un katras Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, kura ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, piederīgais, ar noteikumu, ka no šīm valstīm ir pieteikuma iesniedzējs, kas atbilst uzaicinājuma kritērijiem. Nekādā gadījumā no kādas no šīm valstīm nevar būt vairāk par trim ekspertiem. Atzīstot, cik svarīgi ir zinātniskajā komisijā ieviest atšķirīgas perspektīvas, jābūt iespējai par ekspertiem iecelt trešu valstu

([1]) OV L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

piederīgos. Tomēr vismaz četrām piektdaļām zinātniskās komisijas ekspertu jābūt Savienības dalībvalstu vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu, kuras ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, piederīgajiem.

(5) Lai nodrošinātu zinātniskās komisijas efektīvu darbību, MI birojam un Eiropas Komisijas Kopīgajam pētniecības centram kopīgi jānodrošina to sekretariāts.

(6) Ekspertu komisijas organizācijai jānodrošina elastīgums, lai specializētas zināšanas varētu izmantot pēc vajadzības. Šajā nolūkā priekšsēdētājam un sekretariātam jāieceļ referents un attiecīgi līdzstrādnieki atsevišķiem zinātniskās komisijas uzdevumiem, cita starpā ņemot vērā speciālās zināšanas, ieskaitot nozaru speciālās zināšanas, pieejamību, iespējamos interešu konfliktus un drošības apdraudējumu.

(7) Ņemot vērā zinātniskās komisijas ieguldījumu Savienības politikas mērķu sasniegšanā, atbalstot izpildes darbības saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1689, ekspertiem jāsaņem pienācīga atlīdzība par zinātniskās komisijas uzdevumu izpildi pēc MI biroja pieprasījuma. Minētā atlīdzība jānosaka saskaņā ar Komisijā spēkā esošajiem noteikumiem, it īpaši saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1046 ([2]) 237. pantu.

(8) Lai uzdevumu izpildē izvairītos no interešu konfliktiem, zinātniskās komisijas ekspertiem jābūt neatkarīgiem no MI sistēmu vai vispārīga lietojuma MI modeļu nodrošinātājiem un jārīkojas neatkarīgi, neitrāli un objektīvi. Lai nodrošinātu uzticēšanos zinātniskās komisijas darbam, ekspertiem jāsastāda interešu deklarācijas un apņemšanās rīkoties vispārības interesēs, kas jādara pieejamas atklātībā. Šim pašam nolūkam zinātniskās komisijas uzdevumi jāveic pārredzami un tās sastāvs jādara publiski pieejams.

(9) Lai varētu stiprināt valstu spējas, kas vajadzīgas Regulas (ES) 2024/1689 efektīvai izpildei, dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādēm jābūt iespējai lūgt zinātniskās komisijas atbalstu savām izpildes darbībām saskaņā ar minēto regulu. MI birojam būtu jāsagādā praktiski līdzekļi, kas ļautu dalībvalstīm pieprasīt tādu atbalstu. Pieprasījumiem jābūt nepieciešamiem un samērīgiem, un MI birojam tie jāapstrādā laikus.

(10) Lai nodrošinātu, ka zinātniskā komisija var MI birojam efektīvi izdot kvalificētus brīdinājumus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 90. pantu, jānosaka kvalificētu brīdinājumu izdošanas nosacījumi, procedūras un detalizēta kārtība. MI birojam jānodrošina droša saskarne, caur kuru zinātniskā komisija var nosūtīt kvalificētus brīdinājumus un pierādījumus, kas brīdinājumus pamato. Ņemot vērā kvalificēta brīdinājuma nozīmi un iespējamo ietekmi uz vispārīga lietojuma MI modeļa nodrošinātāju, brīdinājumam vajadzīgs vismaz zinātniskās komisijas locekļu vienkāršs balsu vairākums.

(11) Lai zinātnisko komisiju pilnvarotu efektīvi veikt uzdevumus, kas noteikti Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktā, vajadzīgi nosacījumi, procedūras un detalizēta kārtība, kā zinātniskā komisija un tās locekļi var pieprasīt MI biroja palīdzību uzdevumu izpildē. Īpaši jānorāda, kā zinātniskā komisija var pieprasīt, lai Komisija izdod informācijas pieprasījumu vispārīga lietojuma MI modeļa nodrošinātājam saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 91. panta 3. punktu.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

(12) Tāds pieprasījums jāiesniedz zinātniskās komisijas loceklim, kuru ieceļ par referentu zinātniskās komisijas uzdevumā un kuru atbalsta vismaz trešdaļa zinātniskās komisijas locekļu. Pieprasījumā pienācīgi jāpamato, kāpēc zinātniskās komisijas uzdevumu veikšanai ir vajadzīgs informācijas pieprasījums un piekļuve pieprasītajai informācijai. MI birojam jānovērtē pieprasījuma nepieciešamība un samērīgums, ņemot vērā vajadzību aizsargāt komercnoslēpumus un konfidenciālas ziņas par darījumiem. Ja MI birojs nolemj pieprasījumu apmierināt, tam jāsagatavo nodrošinātāja informācijas pieprasījums, kas Komisijai jāizdod, un saņemtā informācija jādara pieejama attiecīgajiem zinātniskās komisijas locekļiem. MI birojam jāievieš droši tehniskie līdzekļi, kuriem jāatbilst mērķim un jādarbojas pēc augstiem standartiem, nodrošinot, ka tādai informācijai var piekļūt tikai zinātniskās komisijas locekļi, kuri iesnieguši pieprasījumu un kuriem jābūt ieceltajam referentam un līdzstrādniekiem zinātniskās komisijas uzdevumā. Locekļiem, kuri iesniedz pieprasījumu, pirms datu saņemšanas jāiesniedz pašdeklarācija, kurā norādīts, ka pieprasīto informāciju tie plāno izmantot tikai norādītajam nolūkam, un aprakstīta kārtība un aizsardzības pasākumi, kas nodrošinās datu apstrādes konfidencialitāti. MI birojam jābūt iespējai noraidīt pieprasījumu, ja, pamatojoties uz zinātniskās komisijas locekļa iesniegto informāciju, tam ir pamats uzskatīt, ka pastāv pamatots paredzams risks datu drošībai vai konfidencialitātei.

(13) Šajā regulā noteiktie pasākumi saskan ar Mākslīgā intelekta komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

Šajā regulā izklāstīti noteikumi par:

a) zinātniskas neatkarīgu ekspertu komisijas izveidi un darbību mākslīgā intelekta jomā;

b) nosacījumiem, procedūrām un detalizētu kārtību, kā zinātniskā komisija un tās locekļi izdod kvalificētus brīdinājumus un prasa MI biroja palīdzību zinātniskās komisijas uzdevumu izpildē.

II NODAĻA

ZINĀTNISKĀS KOMISIJAS IZVEIDE UN DARBĪBA

2. pants

Zinātniskās komisijas izveide

Ar šo tiek izveidota zinātniska neatkarīgu ekspertu komisija mākslīgā intelekta jomā (“zinātniskā komisija”).

3. pants

Atlases kritēriji un zinātniskās komisijas sastāvs

1. Ekspertus zinātniskajā komisijā ieceļ pēc uzaicinājuma izteikt ieinteresētību, pamatojoties uz minētajā uzaicinājumā noteiktajiem atlases kritērijiem.

2. Ekspertu skaitu katram 4. pantā minētajam pilnvaru termiņam nosaka Komisija, konsultējoties ar Eiropas Mākslīgā intelekta padomi ("padome"), un to izklāsta 1. punktā minētajā uzaicinājumā izteikt ieinteresētību. Ekspertu skaits zinātniskajā komisijā nekādā gadījumā nepārsniedz 60.

3. Ekspertus atlasa atbilstoši vajadzībai nodrošināt:

a) adekvātas un atjauninātas daudzdisciplīnu un starpdisciplīnu zinātniskās, tehniskās vai sabiedriski tehniskās speciālās zināšanas, kas saistītas ar mākslīgo intelektu, mākslīgā intelekta ietekmi vai ko citādi būtisku Regulas (ES) 2024/1689 efektīvai izpildei, attiecīgā gadījumā arī tādas, kas attiecas uz lietišķām nozarēm, pamattiesībām un līdztiesību;

b) neatkarību no MI sistēmas vai vispārīga lietojuma MI modeļa nodrošinātājiem, kas noteikta Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 2. punkta b) apakšpunktā;

c) neitralitāti un objektivitāti, kas noteiktas Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 4. punktā;

d) spēju darboties ar pienācīgu rūpību, precīzi un objektīvi.

4. Ekspertu atlasē Komisija nodrošina, ka par ekspertiem zinātniskajā komisijā tiek iecelts vismaz viens, bet ne vairāk kā trīs valstspiederīgie no katras Savienības dalībvalsts un katras Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, ar noteikumu, ka no minētās valsts ir pretendenti, kuri atbilst uzaicinājumā noteiktajiem kritērijiem, un ka tādā veidā var pietiekami plaši aptvert attiecīgas speciālu zināšanu jomas. Valstspiederīgie no Savienības dalībvalstīm un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīm, kuras ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, veido vismaz četras piektdaļas zinātniskās komisijas ekspertu.

5. Ekspertu atlasē Komisija, cik iespējams, nodrošina dzimumu līdzsvaru. Šim nolūkam ikreiz, kad atlasē jāizšķiras starp diviem vienādi kvalificētiem kandidātiem, Komisija dod priekšroku mazāk pārstāvētajam dzimumam.

6. Ekspertus, kuri atbilst uzaicinājumā noteiktajiem kritērijiem, bet netiek iecelti zinātniskajā komisijā, iekļauj pieejamo ekspertu rezerves sarakstā ("rezerves saraksts"), kas ir derīgs 4. pantā minētajā komisijas pilnvaru termiņā.

4. pants

Pilnvaru termiņš

1. Ekspertus ieceļ par ekspertu komisijas locekļiem uz ierobežotu divu gadu termiņu, ko iespējams pagarināt.

2. Ja eksperts atsakās no amata vai vairs neatbilst nosacījumiem, kas izklāstīti šīs regulas 10. un 13. pantā vai Līguma par Eiropas Savienības darbību 339. pantā, Komisija var minēto ekspertu atbrīvot no amata.

3. Ja pilnvaru termiņa laikā ekspertu atbrīvo no amata, uz atlikušo pilnvaru laiku Komisija no rezerves saraksta vai vajadzības gadījumā pēc uzaicinājuma izteikt ieinteresētību ieceļ minētā eksperta aizstājēju. Ieceļot aizstājēju, Komisija cenšas nodrošināt speciālo zināšanu turpināšanos, ģeogrāfisko pārstāvību un dzimumu līdzsvaru.

5. pants

Priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks

1. Katra 4. pantā minētā pilnvaru termiņa sākumā Komisija no zinātniskās komisijas locekļu vidus ieceļ priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Šim nolūkam zinātniskā komisija no savu locekļu vidus ar vienkāršu balsu vairākumu iesaka priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku.

2. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka pilnvaru termiņš sakrīt ar 4. pantā minētās zinātniskās komisijas pilnvaru termiņu, un to var vienu reizi pagarināt. Priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka nomaiņa amata pilnvaru termiņā notiek saskaņā ar 1. punktā minēto procedūru un ir spēkā atlikušajā pilnvaru termiņā.

6. pants

Sekretariāts

1. MI birojs un Kopīgais pētniecības centrs kopīgi nodrošina zinātniskās komisijas sekretariātu ("sekretariāts").

2. Sekretariāts atbild par zinātniskās komisijas efektīvai darbībai vajadzīgā atbalsta sniegšanu. Sekretariāts pilda šādus pienākumus:

— identificē un risina potenciālus interešu konfliktus;

— uzrauga, kā tiek ievērots 8. pantā minētais reglaments un izpildīti pieprasījumi veikt uzdevumus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktu;

— apstrādā tirgus uzraudzības iestāžu speciālo zināšanu pieprasījumus zinātniskajai komisijai;

— apstrādā dalībvalstu pieprasījumus pēc ekspertu atbalsta Regulas (ES) 2024/1689 izpildei valsts līmenī.

7. pants

Uzdevumu izpilde un dokumentu sagatavošana

1. Zinātniskās komisijas uzdevumu veikšanai Komisija, konsultējoties ar priekšsēdētāju, ieceļ zinātniskās komisijas locekļus pēc to speciālajām zināšanām, pieejamības un citiem faktoriem, kas ir būtiski attiecīgā uzdevuma efektīvai izpildei, ieskaitot potenciālus interešu konfliktus un drošības apsvērumus. Pirms varbūtējas iecelšanas notiek apspriešanās ar zinātniskās komisijas locekļiem, un viņiem ir iespēja izteikt interesi par iecelšanu.

2. Katram uzdevumam saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktu Komisija saziņā ar priekšsēdētāju var iecelt referentu un divus līdzstrādniekus. Zinātniskās komisijas locekļi jebkurā brīdī var nolemt sagatavot kvalificētus brīdinājumus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 90. pantu vai citus zinātniskās komisijas uzdevumus pēc savas ierosmes.

3. Ja eksperts vairs nespēj efektīvi veikt uzticēto uzdevumu, viņš par to paziņo Komisijai, kas, konsultējoties ar priekšsēdētāju, atbilstoši 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem ieceļ citu zinātniskās komisijas locekli.

4. Ja Komisija no zinātniskās komisijas ieceļ ekspertu, kas tās uzdevumā veic izvērtēšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 92. panta 2. punktu, Komisija novērtē, vai tāda iecelšana var ietekmēt eksperta spēju neatkarīgi, neitrāli un objektīvi veikt zinātnisko ekspertu komisijā tobrīd uzticēto uzdevumu. Ja Komisija secina, ka iecelšana var tādu spēju ietekmēt negatīvi, ekspertu atbrīvo no attiecīgā tobrīd uzticētā uzdevuma un to piešķir citam zinātniskās komisijas loceklim atbilstoši 1. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

5. Zinātniskā komisija var rīkot tematiskas uzklausīšanas ar ieinteresētajām personām, lai savāktu pierādījumus savu uzdevumu sagatavošanai saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktu un 90. pantu. Šim nolūkam priekšsēdētājs var lūgt sekretariātu sarīkot tādas uzklausīšanas, ja to pieprasa vismaz trīs komisijas locekļi. Dalību uzklausīšanās un secinājumus par tām publisko īpašā Komisijas vietnē.

8. pants

Reglaments

1. Zinātniskā komisija uz priekšlikuma pamata un ar sekretariāta piekrišanu ar locekļu vienkāršu balsu vairākumu pieņem reglamentu.

2. Zinātniskās komisijas reglamentā cita starpā nosaka:

a) Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktā minētās procedūras zinātniskās komisijas uzdevumu veikšanai;

b) noteikumus, kas nodrošina šīs regulas 10.–13. pantā noteikto principu piemērošanu;

c) noteikumus par balsošanu, ieskaitot procedūru ar piekrišanu klusuciešot.

3. Zinātniskā komisija, vienojoties ar sekretariātu, vismaz reizi divos gados pārskata reglamentu attiecībā uz tās ieguldījumu zinātniskās komisijas efektīvā darbībā un vajadzības gadījumā to atjaunina.

4. Reglaments ir publiski pieejams īpašā Komisijas vietnē.

9. pants

Atlīdzināšana

1. Ekspertus atalgo, ja viņi ir iecelti par referentiem vai līdzstrādniekiem zinātniskās komisijas uzdevumu veikšanai saskaņā ar Komisijā spēkā esošajiem noteikumiem un uzdevumus ir pieprasījis MI birojs saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktu.

2. Ceļa izdevumus un, ja sekretariāts uzskata, ka pienākas atlīdzinājums, uzturēšanās izdevumus ekspertiem sakarā ar zinātniskās komisijas darbību Komisija atlīdzina pēc Komisijā spēkā esošajiem noteikumiem. Minētos izdevumus atlīdzina Komisijas dienestu rīcībā esošo resursu robežās saskaņā ar ikgadējo resursu sadalījuma procedūru.

10. pants

Neatkarība, neitralitāte un objektivitāte

1. Ekspertus ieceļ amatā vai norīko kā privātpersonas. Pienākumus viņi nedeleģē nevienai citai personai.

2. Eksperti nav atkarīgi ne no viena MI sistēmu vai vispārīga lietojuma MI modeļu nodrošinātāja Regulas (ES) 2024/1689 nozīmē, un tas prasa, lai visā 4. pantā minētajā pilnvaru termiņā eksperts nebūtu tāda nodrošinātāja darbinieks un ar to nebūtu līgumattiecībās, kas varētu ietekmēt viņu neatkarību, neitralitāti un objektivitāti.

3. Viņi iesniedz interešu deklarāciju, kur norāda visas intereses, kas var apdraudēt vai par kurām var uzskatīt, ka tās apdraud viņu neatkarību, neitralitāti un objektivitāti, ieskaitot visus attiecīgos apstākļus, kas attiecas uz viņu tuviniekiem. Tādas interešu deklarācijas veidni nodrošina kā pielikumu pie uzaicinājuma izteikt ieinteresētību, un interešu deklarāciju iesniedz kopā ar pieteikumu.

4. Eksperti savas interešu deklarācijas atjaunina:

— pirms iecelšanas ekspertu komisijā vai pirms iekļaušanas rezerves sarakstā;

— vienmēr, kad mainās apstākļi.

5. Ja 1.–4. punktā minētie pienākumi nav izpildīti, MI birojs var veikt visus pienācīgos pasākumus, ieskaitot eksperta atlaišanu no zinātniskās komisijas.

11. pants

Saistības

1. Eksperti apņemas rīkoties vispārības interesēs un ievērot 10.–13. pantā uzskaitītos principus. Šim nolūkam viņi paraksta saistību deklarāciju.

2. Eksperti atsaucas uz priekšsēdētāja un sekretariāta pieprasījumiem un citiem paziņojumiem. Viņi velta vajadzīgos pūliņus, lai uzticētos uzdevumus izpildītu savu iespēju robežās un 8. pantā minētajā reglamentā aprakstītajos termiņos.

12. pants

Pārredzamība

Ekspertu komisijas darbība notiek pārredzami. Sekretariāts speciālā Komisijas vietnē bez liekas kavēšanās publisko:

— zinātniskajā komisijā iecelto ekspertu vārdus;

— zinātniskajā komisijā iecelto ekspertu dzīves aprakstus un interešu deklarācijas, konfidencialitāti un saistības;

— 8. pantā norādīto zinātniskās komisijas reglamentu;

— atzinumus un ieteikumus, kas sniegti, pildot uzdevumus saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktu, izņemot gadījumus, kad tas nozīmētu konfidenciālas uzņēmuma informācijas, komercnoslēpuma vai Savienības stratēģisko interešu izpaušanu;

— dalību 7. panta 4. punktā minētajā tematiskajā uzklausīšanā un tās secinājumus.

13. pants

Konfidencialitāte

1. Eksperti neizpauž nekādu konfidenciālu informāciju, kas iegūta darbā ekspertu komisijās vai citu darbību rezultātā, kuras reglamentē šī regula. Šim nolūkam viņi paraksta konfidencialitātes deklarāciju.

2. Eksperti ievēro Līguma par Eiropas Savienības darbību 339. pantu.

3. Eksperti ievēro Komisijas Lēmumu (ES, Euratom) 2015/443 ([3]) un (ES, Euratom) 2015/444 ([4]) konfidencialitātes noteikumus par Savienības slepenotas informācijas un konfidenciālas neslepenotas informācijas aizsardzību.

4. Ja 1., 2. un 3. punktā minētie pienākumi nav izpildīti, Komisija var veikt visus pienācīgos pasākumus, ieskaitot eksperta atlaišanu no zinātniskās komisijas.

([3]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015, 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([4]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015, 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

III NODAĻA

ATBALSTS TIRGUS UZRAUDZĪBAS IESTĀDĒM

14. pants

Atbalsta tirgus uzraudzības iestādēm pieprasīšana

1. MI birojs tirgus uzraudzības iestādēm sagādā praktiskus līdzekļus, lai tās var prasīt zinātniskās komisijas palīdzību to tirgus uzraudzības darbībās saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1689.

2. Visos zinātniskās komisijas atbalsta pieprasījumos skaidri norāda pieprasītās palīdzības mērķi, un to sniedz tikai saistībā ar tirgus uzraudzības darbībām saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1689, un pamato zinātniskās komisijas palīdzības pieprasīšanas nepieciešamību un samērīgumu.

3. MI birojs izvērtē atbalsta pieprasījuma nepieciešamību un samērīgumu, ņemot vērā zinātniskās komisijas pieejamās jaudas un nepieciešamību nodrošināt visām dalībvalstīm efektīvu piekļuvi ekspertiem.

4. Ja 3. punktā minētajā izvērtēšanā MI birojs secina, ka pieprasījums ir nepieciešams un samērīgs, Komisija saskaņā ar 7. pantu uzdevuma veikšanai ieceļ referentu un divus līdzstrādniekus.

5. Ja MI birojs noskaidro, ka pieprasītais atbalsts nav nepieciešams un samērīgs, tas informē pieprasījumu iesniegušo tirgus uzraudzības iestādi, norādot atteikuma iemeslus.

6. MI birojs pieprasījumu apstrādā divās nedēļās pēc pilnīga pieprasījuma saņemšanas. Jebkurā brīdī pirms lēmuma pieņemšanas MI birojs var pieprasīt, lai pieprasījumu iesniegusī tirgus uzraudzības iestāde sniedz papildu informāciju, kas pamato pieprasījumu. Tādā gadījumā pieprasījumu neuzskata par pilnīgu, kamēr nav sniegta papildu informācija.

IV NODAĻA

PALĪDZĪBAS PIEPRASĪJUMI

15. pants

MI biroja palīdzības pieprasīšana

1. Ja zinātniskā komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 91. panta 3. punktu pieprasa Komisijai izdot dokumentācijas vai informācijas pieprasījumu vispārīga lietojuma MI modeļu nodrošinātājam un piešķirt piekļuvi saņemtajai informācijai, ciktāl tas ir nepieciešami un samērīgi Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktā minētā uzdevuma izpildei ("palīdzības pieprasījums"), pienācīgi ņem vērā nepieciešamību aizsargāt komercnoslēpumus un konfidenciālas ziņas par darījumiem.

2. Palīdzības pieprasījumu MI birojam var iesniegt zinātniskās komisijas loceklis, kuru sekretariāts ir iecēlis par referentu kādā zinātniskās komisijas uzdevumā. Tādu pieprasījumu iesniedz tikai tad, ja vismaz viena trešdaļa zinātniskās komisijas locekļu ir referentu pilnvarojuši to darīt.

3. Palīdzības pieprasījumā skaidri norāda pieprasītāja referenta un līdzstrādnieku vārdus un pieprasītās palīdzības mērķi, un to sniedz tikai zinātniskās komisijas uzdevumu izpildei saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktu. Lai pierādītu pieprasījuma nepieciešamību un samērīgumu, kā noteikts Regulas (ES) 2024/1689 91. panta 3. punktā, pieprasījumā pamato:

a) ka atteikums sniegt lūgto palīdzību neļautu referentam, kurš iesniedzis pieprasījumu, pildīt savu uzdevumu, kas minēts Regulas (ES) 2024/1689 68. panta 3. punktā;

b) ka pieprasītās dokumentācijas un informācijas apjoms, aptvērums, detalizētība un veids nepārsniedz to, kas ir nepieciešams uzdevuma izpildei.

16. pants

Palīdzības pieprasījuma apstrāde

1. MI birojs novērtē, vai dokumentācijas vai informācijas pieprasījuma izdošana vispārīga lietojuma MI modeļa nodrošinātājam ir nepieciešama un samērīga ar zinātniskās komisijas uzdevumu izpildi, ņemot vērā nepieciešamību aizsargāt komercnoslēpumus un konfidenciālu darba informāciju.

2. Ja MI birojs 1. punktā minētajā novērtēšanā secina, ka palīdzības pieprasījums ir nepieciešams un samērīgs, tas var sagatavot lēmumu Komisijai izdot dokumentācijas vai informācijas pieprasījumu vispārīga lietojuma MI modeļa nodrošinātājam saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 91. pantu un piešķirt zinātniskajai komisijai piekļuvi saņemtajai dokumentācijai vai informācijai.

3. Ja MI birojs noskaidro, ka prasītā palīdzība nav nepieciešama un samērīga, tas par to paziņo zinātniskajai komisijai, norādot atteikuma iemeslus.

4. MI birojs regulāri ziņo padomei par saņemtajiem pieprasījumiem un lēmumiem, kas pieņemti saistībā ar minētajiem pieprasījumiem.

5. MI birojs pieprasījumu apstrādā divās nedēļās pēc pilnīga pieprasījuma saņemšanas. Jebkurā brīdī pirms lēmuma pieņemšanas MI birojs var pieprasīt, lai zinātniskās komisijas loceklis, kurš iesniedzis pieprasījumu, sniedz papildu informāciju, kas pieprasījumu pamato. Tādā gadījumā pieprasījumu neuzskata par pilnīgu, kamēr nav sniegta papildu informācija.

17. pants

Piekļuves piešķiršanas nosacījumi saņemtajai dokumentācijai vai informācijai

1. MI birojs sagādā drošus līdzekļus, ar kuriem tas zinātnisko ekspertu komisijas referentam, kurš iesniedzis pieprasījumu, var darīt pieejamu saņemto dokumentāciju vai informāciju, ko Komisija pieprasījusi pēc palīdzības pieprasījuma.

2. Piekļuve pieprasītajai informācijai ir atļauta tikai ieceltajam referentam un līdzstrādniekiem un ir ierobežota laikā, paredzot iespēju to pagarināt pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma.

3. Pirms piekļuves piešķiršanas saņemtajai dokumentācijai vai informācijai MI birojs pieprasa, lai referents iesniedz:

a) pašdeklarāciju par informācijas izmantošanu tikai norādītajiem nolūkiem, kas minēti šīs regulas 15. panta 3. punktā;

b) aprakstu par kārtību un aizsargpasākumiem saņemtās informācijas konfidenciālas apstrādes nodrošināšanai.

4. MI birojs var atteikt piekļuvi pieprasītajiem datiem, ja no informācijas, kas iesniegta saskaņā ar 3. punktu, tam ir pamats uzskatīt, ka pastāv pamatoti paredzams risks datu drošībai vai konfidencialitātei.

V NODAĻA

KVALIFICĒTU BRĪDINĀJUMU IZDOŠANA

18. pants

Kvalificētu brīdinājumu izdošanas procedūra

1. Lai izdotu kvalificētu brīdinājumu MI birojam saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 90. panta 1. punktu, ir jāpieņem lēmums ar vismaz vienkāršu zinātniskās komisijas locekļu balsu vairākumu. Zinātniskā komisija var 8. pantā minētajā reglamentā ieviest specifiskākas procedūras.

2. Kvalificēti brīdinājumi ir pienācīgi pamatoti un ietver vismaz Regulas (ES) 2024/1689 90. panta 3. punktā noteikto informāciju.

3. MI birojs nodrošina īpašu saskarni kvalificētu brīdinājumu drošai nosūtīšanai. Saskarnē ir vismaz šādas funkcijas:

a) kvalificētu brīdinājumu sūtīšana saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 90. panta 1. punktu;

b) kvalificētu brīdinājumu atsaukšana, kvalificētos brīdinājumos ietvertās informācijas labošana un kvalificētu brīdinājumu grozīšana;

c) kvalificētu brīdinājumu slēgšana.

19. pants

Rīkošanās ar kvalificētiem brīdinājumiem

1. MI birojs izvērtē kvalificētos brīdinājumus, kas izdoti saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 90. panta 1. punktu, un pieņem lēmumu par to, vai sākt pasākumus, kas paredzēti minētās regulas 91.–93. pantā. Ja MI birojs nolemj nesākt pasākumus, kas paredzēti 91.–93. pantā, tas slēdz kvalificēto brīdinājumu.

2. Kvalificēto brīdinājumu MI birojs apstrādā divās nedēļās pēc pilnīga kvalificētā brīdinājuma saņemšanas. Jebkurā brīdī pirms lēmuma pieņemšanas MI birojs var pieprasīt, lai zinātniskās komisijas loceklis, kurš iesniedzis pieprasījumu, sniedz papildu informāciju, kas pamato pieprasījumu. Tādā gadījumā kvalificēto brīdinājumu neuzskata par pilnīgu, kamēr papildu informācija nav sniegta.

3. Pirms 1. punktā norādītajiem pasākumiem MI birojs informē padomi saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 90. panta 2. punktu.

4. Ja MI birojs nolemj sākt pasākumu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1689 91.–93. pantu, sekretariāts, konsultējies ar zinātniskās komisijas priekšsēdētāju, ieceļ referentu un divus līdzstrādniekus, kas pasākumu pieņemšanā atbild par Komisijas konsultēšanu.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMS

20. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2025. gada 7. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN